

1+ FOTO - Ji Machlová
č. j. 22 - 01415/91
pro Benio: 17. lid.

ODTAJNENÉ

PŘÍSNĚ TAJNÉ!

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

ČÍSLO 192, ČL. 194

o nedostacích v agenturně-operativní
práci

*Zrušeno podle RMV č. 13/62 čl. 13.
(nastaveno novými směrnicemi)*

Ev. čís. *

9

26.6.62
Kand. p.

MINISTERSTVO VNITRA 1955

1943.11.10

Náčelníkům operativních správ ministerstva vnitra,
náčelníkům krajských správ ministerstva vnitra,
náčelníkům odborů železniční dopravy ministerstva vnitra,
náčelníkům správ vojenské kontrarozvědky vojenských okruhů
a všem náčelníkům oddělení vojenské kontrarozvědky,
náčelníkům okresních oddělení ministerstva vnitra

Mezinárodní situace je v současné době charakterisována úsilím všeho pokrokového lidstva, celého tábora míru o zmírnění napětí mezi národy, o dosažení zákazu jaderných zbraní a snížení ostatních druhů výzbroje.

Národy světa žádají stále naléhavěji od svých vlád, aby řešily všechny sporné otázky mezi národy cestou jednání.

Skončená ženevská konference ministrů zahraničních věcí čtyř velmocí — SSSR, Francie, Anglie a USA — ukázala, že jen Sovětský svaz vystupuje rozhodně za mírové vyřešení sporných otázek mezi státy, za zákaz atomových a vodíkových zbraní, za snížení stavu ozbrojených sil a výzbroje, za sjednocení Německa na demokratických základech.

Stanovisko tří západních mocností na ženevské konferenci svědčí o tom, že nechtějí přijmout rozumné návrhy Sovětského svazu v otázce sjednocení Německa, zákazu atomové a vodíkové zbraně, omezení horečného zbrojení a také v jiných otázkách, o které se zajímají všechny národy světa, jež vystupují proti válce.

V kapitalistických zemích USA, Anglii a Francii jsou ještě živé tendence působit „s posice síly“. V souvislosti s tím aktivně lpí na remilitarisaci západního Německa, na dalším zvyšování zbrojení a počtu ozbrojených sil, na zachování jaderných zbraní.

Špionážní a emigrantská centra v západním Německu, v USA a v jiných kapitalistických zemích aktivisují svou podvratnou činností proti Československé republice, vysílají i nadále do naší země špiony a diversanty, posílají balony s nepřátelskými letáky a trhavinami.

Tato špionážní a emigrantská centra se orientují v naší zemi na reakční živly z řad bývalých továrníků, statkářů, obchodníků, vysokých úředníků buržoasního Československa, členů rozpuštěných buržoasních politických stran a organizací, kulaků a různých protidemokratických živlů, které pronikly do dolů, továren a závodů, státních statků, jednotných zemědělských družstev, obchodu, státního aparátu, kde všude jsou iniciátory a organizátory špionáže, diverse, sabotáže a jiné nepřátelské činnosti proti našemu státu.

Zvýšený tlak na kulacké živly v souvislosti s usnesením červnového pléna ÚV KSČ vyvolává odpor kulaků, jejichž nepřátelská činnost se projevuje zapalováním zemědělských objektů socialistického sektoru, terorem, výhrůžkami, sabotáží i v jiných formách.

Stav agenturní práce v součástech ministerstva vnitra neodpovídá úkolům, vytyčeným ministerstvu vnitra Ústředním výborem Komunistické strany Československa a naší vládou.

Místo toho, aby operativní pracovníci aktivně útočili na nepřítele, v pravý čas odhalovali a mařili podvratnou činnost

nepřátelských živlů proti naší zemi, velmi pomalu budují práce schopný kvalitní agenturní aparát, který by byl schopen splnit úkoly, vytyčené součástí ministerstva vnitra.

Naše agentura a zejména práce s ní, je krajně neuspokojivá a vážnou brzdou v práci součástí ministerstva vnitra.

Operativní pracovníci si musí jasně uvědomit a pochopit, že bez kvalitního agenturního aparátu a dobré práce s ním nevyřešíme důležité a odpovědné úkoly, které nám vytyčil Ústřední výbor KSČ a naše vláda.

Tajným rozkazem ministra vnitra č. 72 z 20. dubna 1954 byly dány jasné a zřetelné pokyny o organizaci agenturní práce, jak ústředního aparátu ministerstva vnitra, tak i na krajských správách a okresních odděleních.

Rozkaz má na zřeteli vybudování spolehlivé a kvalitní agentury, schopné pronikat do nepřátelského prostředí, o které se naše součásti zajímají a odhalovat záměry a plány cizích rozvědek a nepřátelského podzemí.

Jak ukázala prověrka stavu agenturní práce na operativních správách ministerstva vnitra, krajských správách ministerstva vnitra a okresních odděleních, náčelníci těchto součástí a operativní pracovníci přistupovali k plnění tajného rozkazu ministra vnitra č. 72, o agenturní práci formálně, což vedlo k řadě chyb a k oslabení agenturní práce.

Sami náčelníci neprostudovali podrobně rozkaz o práci s agenturou a neučinili opatření k tomu, aby jim podřízeným operativním pracovníkům byl rozkaz vysvětlen.

Místo toho, aby získávali agenturní spolupracovníky, kteří mají cenné styky mezi bývalými lidmi (továrníky,

statkáři, obchodníky, vysokými úředníky státního aparátu buržoasního Československa, členy rozpuštěných buržoasních politických stran, reakčními duchovními, církevními autoritami a osobami podezřelými ze špionáže, diverse, škůdcovství), místo agenturního zajištění zvláště důležitých podniků vojenského, strojírenského, hutního, chemického a báňského průmyslu, operativní pracovníci začali — protože nebyli kontrolováni svými přímými náčelníky — vázat agenty a informátory, jak se kde dalo. Při tom vůbec nepřihlíželi k odhalené operativní základně a k existující operativní evidenci.

V důsledku tohoto nesprávného přístupu k vázání a rozestavení agentury, nejsou mnohé důležité objekty agenturně zajištěny a nepřátelské živly, které v nich pracují, nejsou rozpracovávány (závody v Praze, Kladně, v krajích Žilina, Ostrava, Plzeň, Brno a jiných). Ukázalo se, že agenturní síť našich součástí je zaneřáděna desinformátory, alibisty a vůbec balastem.

V důsledku toho velký počet osob, vzatých do operativní evidence, v našich součástech není agenturně zajištěn a osoby, podezřelé ze špionáže, škůdcovství, diverse, se po léta agenturě nerozpracovávají.

Náčelníci zapomněli na to nejdůležitější v agenturní práci — na aktivní agenturní rozpracování nepřátelských živlů. K tomu je třeba mít ne holá čísla, ale připravenou kvalitní agenturu — agenty a informátory, kteří mají cenné styky v nepřátelském prostředí.

Pracovníci ministerstva vnitra musí stále zaměřovat své úsilí na skutečné nepřátele lidově demokratického zřízení, na organisátory špionáže a diverse, reakční osoby, toužící po znovunastolení kapitalistického zřízení a v žád-

ném případě nesmí připustit, aby byli poskvrněni poctiví občané naší republiky.

Úkol našich operativních pracovníků spočívá v tom, aby dobře organisovaným, kvalitním agenturním aparátem, včas odhalovali a mařili podvratnou činnost našich vnějších i vnitřních nepřátel.

Určitá část těch pracovníků, kteří nepochopili požadavky rozkazu o agenturní práci, získávali agenturu nikoliv k odhalování osob, zabývajících se nepřátelskou činností, ale k tomu, aby agenturou mechanicky obsadili všechny objekty národního hospodářství, nezávisle na jejich úloze a významu.

Na KSMV Ostrava (náčelník KSMV s. pplk. Král) vypracovali „plán“ vázání agentury, ve kterém si naplánovali získání stovek agentů a informátorů i na tak „důležitých“ objektech, jako kadeřnictví, kuchyně, jídelny, stanice pro kontrolu kvality mléka a pod.

Tím, že KSMV Ostrava byla „zanepřázděna“ plněním tohoto „plánu“, nepostoupila ani o krok v odhalování skutečných nepřátel, kteří organisují diverse a sabotáže v dolech, hutích a strojírenských závodech kraje.

Na KSMV Pardubice (náčelník KSMV s. pplk. Vosecký) a KSMV Jihlava (náčelník KSMV s. mjr. Syrovátka) místo důsledného a odpovědného plnění tajného rozkazu ministra vnitra o agenturně operativní práci, porušují tento rozkaz tím, že i nadále pracují po staru s t. zv. „důvěrníky“ a ne s kvalitní agenturou.

Taková praxe vedla nakonec k tomu, že na KSMV Pardubice a Jihlava není kvalitní agentura, případy nejsou ani řádně rozpracovány, zatím co velký počet operativních

svazků (evidenční svazky, osobní svazky, skupinové svazky) leží po léta nedotčeny.

Ze stejných příčin, t. j. formálního přistupování k vázání agentury na všech krajských správách, je za rok vylučováno ze sítě na 50 % agentury v poměru k nově získané.

Jak ukázala prověrka, mnozí agenti a informátoři jsou však vylučováni neodůvodněně a dostali se mezi balast jenom proto, že operativní pracovníci s nimi správně nepracovali a nestarali se o jejich výchovu.

Není sporu, že agenturní síť vyžaduje stálého obnovení, to ale neznamená rozhazovat agenturu napravo a nalevo a zaměňovat získávání agentury za průchodní dům. Nesprávné přistupování k budování spolehlivého a praceschopného agenturního aparátu politicky velmi škodí ministerstvu vnitra. Je třeba, aby si každý operativní pracovník jasně uvědomil, že získání agentury bez konkrétního cíle nevytváří předpoklady pro úspěšnou práci našich součástí, naopak jejich práci komplikuje tím, že odvrací pozornost operativních pracovníků od trpělivé práce s agenturou, od práce na operativních případech.

Politická škodlivost podobného formálního přistupování k získávání agentury spočívá však hlavně v tom, že nepřátelé lidově demokratického zřízení zůstávají skryti a jejich činnost neodhalena.

Mnozí operativní pracovníci vyhledávají kandidáty na vázání tak, že nestudují a nehodnotí jejich konkrétní možnosti spojení s lidmi, o které se zajímáme. Získávají agenty jako hlídače ke střežení strojů, k shromažďování drobných nikomu nepotřebných výrobních informací a údajů

o plnění plánu; tedy ke všemu, jen ne k rozpracování podezřelých a nepřátelských živlů.

Je zcela pochopitelné, že takováto práce vede k tomu, že naši pracovníci dostávají velké množství „agenturních zpráv“ o drobných nedostacích ve výrobě, ale konkrétní vinníky těchto a především závažných nedostatků, neodhalují. Tak se operativní pracovníci mění ve sběratele různých málo důležitých oficiálních údajů, které nemohou být využity v naší práci.

Ke správnému rozestavení agentury a organisování aktivního agenturního rozpracování nepřátelských a podezřelých osob, je ovšem třeba, aby operativní pracovníci znali operativní situaci ve výrobě, v zemědělských objektech, ve státním aparátě, prostě na kterémkoliv úseku, který je jim svěřen. Znalost situace a operativní základny pomůže ke správné orientaci při úkolování, řízení a výchově agentů a informátorů, nelze však zkoumání operativní situace zaměňovat za sbírání bezvýznamných poznatků.

Bylo by možné uvést dosti příkladů, kdy naši operativní pracovníci přistupují k vázání agentury, zejména informátorů, formálně a bez přihlédnutí k operativní situaci.

Stále ještě se naši pracovníci nezbavili formálnosti a lehkomyšlnosti v přístupu k verbovkám, jak o tom svědčí případ KSMV Plzeň.

Na KSMV Plzeň zavázali v březnu 1955 spolupracovníka „Grafa“ k rozpracování lidovců. (Návrh na vázání „Grafa“ schválil náčelník KSMV s. mjr. Jindřich). Operativní pracovník s. ppor. Švantner, který získával „Grafa“, nepro-

studoval řádně kompromitující materiál a řádně se na vázání nepřipravil. Na první besedě s operativním pracovníkem popřel „Graf“ všechen kompromitující materiál a neřekl nic o členech podzemí, s nimiž se stýkal. Přesto ppor. Švantner zavázal „Grafa“ do agenturní sítě. Členům protistátní skupiny „Graf“ prozradil, že byl zavázán pracovníky ministerstva vnitra. Nato se operativní pracovníci KSMV, soudruzi ppor. Švantner, a ppor. Medek, rozhodli se svolením zástupce náčelníka KSMV s. kpt. Kudrny, že „Grafa“ převerbují. Ale „Graf“ ani pak nepracoval a proto se rozhodli, že ho „převerbují“ ještě jednou. Ale i tentokrát všechny pokusy přinutit „Grafa“ pracovat neměly přirozeně úspěch.

Z tohoto případu lze učinit jeden závěr, že zástupce náčelníka KSMV s. kpt. Kudrna a operativní pracovníci soudruzi ppor. Švantner a ppor. Medek přistoupili k vázání „Grafa“ nezodpovědně. Neprostudovali řádně materiál a nepřipravili se na to, jak nejlépe využít kompromitujícího materiálu „Grafa“, aby ho získali ke spolupráci s ministerstvem vnitra.

Jiný případ z praxe téže KSMV ukazuje, že tam není vše v pořádku s přípravou kandidátů na vázání a že na KS MV Plzeň se vyskytují vážné chyby ve využívání kompromitujících materiálů při vázání agentury.

Agentka „Míla“, členka KSČ, byla získána v červnu 1955. Jako důvod pro její zavázání se KSMV rozhodla použít neproověřené zprávy o tom, že prý se nechovala správně za okupace. (Vázání schválil s. npor. Matějka).

Když „Míle“ předložili t. zv. kompromitující materiál, rozhodně ho odmítla a prohlásila s. ppor. Hansovi a náčelníku okresního oddělení MV Rokycany s. por. Baumrukovi,

kterí prováděli její vázání: „Vy jste mě potřebovali, ne já vás, tak než jste si mě zavolali, měli jste si dát práci a prověřit materiály a přesvědčili byste se, že jsou bezpodstatné“.

„Míla“ jakž takž podepsala prohlášení o spolupráci s ministerstvem vnitra, ale pochopitelně nepracuje.

Jako jeden z markantních příkladů nezodpovědné práce s agenturou lze uvést OOMV Kladno (náč. OOMV s. npor. Hloušek). Na tomto OOMV zanedbali agenturní práci. Na př. v závodě SONP Kladno, přesto, že se tam vyskytují výbuchy a jiné případy sabotáže, ze kterých lze usuzovat na záměrnou činnost bývalých továrníků, kulaků, obchodníků, býv. funkcionářů reakčních stran atd., zaměstnaných na tomto závodě, pracovníci OOMV Kladno, s agenturou nepracují podle směrnic o agenturně operativní práci a proto nemají konkrétní poznatky o nepřátelské činnosti těchto osob.

Na závodech v Kladně, kde pracuje na 20 tisíc dělníků, inženýrů a techniků, bylo zjištěno 1.500 osob z řad bývalých lidí. Avšak jen na 3 osoby jsou založeny osobní svazky. Ani tyto svazky nejsou zajištěny aktivním agenturním rozpracováním.

Operativní pracovníci OOMV Kladno vytvářejí svou nečinností příznivou situaci k provádění zločinné činnosti nepřátel, kteří se uhníždili v kladenských závodech. Operativní pracovníci OOMV Kladno ztratili pocit stranické zodpovědnosti.

Náčelník i operativní pracovníci tohoto okresního oddělení mají zmatené představy o vázání agentury na základě kompromitujícího materiálu. Pokoušeli se na př. získat infor-

znamená těmi živly, od kterých pocházely pomlouvačné zprávy.

Tyto případy, které jsou charakteristickou ukázkou politické krátkozrakosti, ukazují, kam vede lehkomyšlný a nezodpovědný postoj operativních pracovníků k agenturní práci.

Zmatek, který existuje mezi operativními pracovníky ve vázání agentury na základě kompromitujícího materiálu, vede na jedné straně k tomu, že k hodnocení kompromitujícího materiálu se přistupuje formálně, povrchně a místo skutečného využití prověřeného kompromitujícího materiálu se operativní pracovníci často chytají malicherných, bezcenných drobných faktů a snaží se uměle dělat z komára velblouda.

Na druhé straně, když operativní pracovníci mají vážný kompromitující materiál na kandidáty vázání, neumějí jej řádně při vázání využít. Jiní upadají do krajnosti a verbují do agenturní sítě zločince, kteří spáchali nejtěžší zločiny nebo skryté nepřátele lidově demokratického zřízení a tím umožňují těmto osobám, aby unikly spravedlivému trestu nebo aktivnímu agenturnímu rozpracování.

Takovým je vázání agenta „Leško“ na KSMV Plzeň. Agent „Leško“, bývalý velkostatkář se 120 ha půdy, měl spojení s nepřátelskými živly. Kandidatura „Leška“ nebyla prostudována a při samotném vázání se „Leško“ k ničemu nepřiznal, ale přesto mu bylo dáno k podpisu prohlášení o spolupráci. Po celý rok se s „Leškem“ nikdo z operativních orgánů nestýkal a za celou dobu „Leško“ nepodal žádnou zprávu.

Kdyby operativní pracovník s. ppor. Medek, který „Leška“ vázal, přistoupil k vázání promyšleně a se vši odpo-

vědností pracovníka ministerstva vnitra, nevázal by „Leška“, ale naopak začal by ho aktivně rozpracovávat. S. npor. Matějka, který dal souhlas k vázání, měl dříve, než dal tento souhlas, pohovořit s operativním pracovníkem, který připravoval vázání, měl pečlivě prozkoumat shromážděný materiál a teprve pak rozhodnout, má-li být „Leško“ získán nebo ne.

Tito t. zv. „agenti“ od svého zavázání nepodávají a ani nemohou podávat žádné zprávy, neboť jsou sami skrytými nepřáteli lidově demokratického zřízení.

Vedle případů zcela nesprávného, škodlivého přistupování k vázání na základě kompromitujícího materiálu, dopouštějí se orgánové také vážných chyb při vázání na základě vlasteneckých pohnutek.

Mnozí operativní pracovníci ministerstva vnitra se domnívají, že na základě vlasteneckých pohnutek je třeba vázat jen členy strany nebo funkcionáře. Na př. KSMV Brno (náč. KSMV s. pplk. Svoboda), má ve své agenturní síti jednu třetinu členů a kandidátů strany.

Vedení této KSMV zapomnělo, že při přípravě vázání na základě vlasteneckých pohnutek, je třeba vycházet především z toho, jaké reálné možnosti rozpracování nepřátelského prostředí mají kandidáti na vázání. Zapomněli, že když se funkcionáři a straničtí pracovníci objevují ve společnosti nepřátelských živlů, kompromitují se v očích komunistů a poctivých občanů a současně nemohou mít patřičnou důvěru nepřátelského prostředí. Místo toho, aby operativní pracovníci důkladně prozkoumali možnosti při přípravě vázání agenta nebo informátora na základě vlasteneckých pohnutek, sklouzávají na cestu vulgarisování a zjednodušování problémů, dělají to, co je lehčí — provádí

získávání členů KSČ. Daleko lehčí je zavázat komunistu, než připravit a získat ve prospěch věci osobu, která má zajímavé styky a možnosti v nepřátelských kruzích, o něž se zajímá ministerstvo vnitra.

Na základě vlasteneckých pohnutek může být zavázán kterýkoliv občan naší vlasti, který souhlasí s politikou naší strany a vlády, jemuž jsou drahé zájmy jeho vlasti, jeho lidu. Takový člověk, ovšem za předpokladu, že má dobré styky a možnosti mezi lidmi, kteří nás zajímají, bude při správném řízení cenným spolupracovníkem.

Tím, že operativní pracovníci získávají na jedné straně osoby na základě nedostatečného a neprovořeného kompromitujícího materiálu a na druhé straně zavazují členy strany a funkcionáře, tím se naše agenturní síť nez kvalitnila. Máme velké počty agentů a informátorů, ale nemáme dobré agenty, schopné odhalovat nepřátelskou činnost kapitalistických rozvědek a protistátních skupin.

Aktivní nepřátelskou činnost může odhalit jen taková agenturní síť, která se skládá z agentů a informátorů, majících možnosti a schopnosti, kteří pracují poctivě a pokládají za vlasteneckou povinnost pomáhat ministerstvu vnitra v boji s nepřáteli našeho státu. To znamená, že agentura získaná na podkladě kompromitujícího materiálu, má-li úspěšně pracovat, musí být především postupně vychovávána v duchu uznávání správnosti politiky našeho lidově demokratického zřízení.

Mnozí náčelníci a jim podřízení operativní pracovníci nedoceňují svou úlohu ve výchově agentury, nepečují o zvyšování pracovních kvalit agentury a nezabývají se politickou výchovou agentů a informátorů. Místo cílevědomé

politické výchovy agentů nebo informátorů, operativní pracovníci tuto při besedách s nimi odbývají všeobecnými frázemi, nevysvětlují politiku naší komunistické strany a vlády a jejich nejdůležitějších usnesení v otázkách mezinárodní a vnitřní politiky. V důsledku toho není agentura ve značné míře schopna řešit složité úkoly, které se vyskytnou v průběhu rozpracování nepřátelských živelů.

Operativní pracovníci neznají dobře své agenty a informátory, nezkoumají jejich schopnosti a operativní možnosti, nepečují patřičně o jejich výchovu. Proto také často nemají možnost správně zaměřit práci agentů a informátorů, nemohou je plně využít při rozpracování osob, které nás zajímají.

Jedním z příkladů svědčících o povrchním přístupu k práci s agenturou, může být tento případ. Na IV. správě ministerstva vnitra (náčelník s. pplk. Rybín) pracovalo s agentem „Bohumilem“ 5 operativních pracovníků, ale ani jeden z nich nevěděl, že tento agent pracoval pro anglickou rozvědku, což uvedl v životopise. Ani jeden z pracovníků se nezajímal o osobní svazek agenta. Kdyby tyto věci znali, bylo by možné „Bohumila“ využít k většímu prospěchu věci. Vyskytují se i takové případy, kdy agent nebo informátor je vázán jen pro určitý případ, ale po zavázání je používán v úplně jiném směru, zatím co v prvním případě by mohl být prospěšnější.

Mnozí pracovníci chodí na schůzky s agentem nebo informátorem a nemají pro ně připraveny úkoly. Dávají jim pak úkoly všeobecného rázu, ze vzduchu.

Když pak sám agent iniciativně předkládá správné návrhy ke své práci, operativní pracovníci nepřihlížejí k jeho

mínění, hrubě ho nutí, aby udělal to, co mu řekli a vůbec nepřemýšlejí, jak takovým komisním jednáním věci škodí.

Příkladem může být případ agenta „Revisora“ z OOMV Dubnica n. Váhom (náčelník OOMV s. por. Vrab).

Operativní pracovník neznal dobře agenta a nebyl připraven na schůzku a proto dal agentovi úkol, aby navázal styky s „kolísavými živly“. Na dotaz, aby vysvětlil, jak měl agent tento úkol splnit, nemohl odpovědět ani operativní pracovník a tím méně pochopitelně agent.

Takové „řízení“ agenturních spolupracovníků může odradit i dobré agenty a když je agent nepoctivý, potom ho takové chování může zavést na cestu provokace a vymýšlení různých nepravdivých údajů.

Podobné případy se vyskytují v práci mnoha okrešních oddělení a správ ministerstva vnitra.

Operativní pracovníci musí stále pamatovat na to, že dříve než jdou na schůzku s agentem nebo informátorem, si musí úkol pro spolupracovníka podrobně promyslet a s ním projednat nejen samotný úkol, ale i způsob jeho splnění. Při tom je třeba vždy přihlížet k mínění agenta nebo informátora.

Druhá věc, na kterou musí operativní pracovníci pamatovat, je netříštit pozornost agenta na vše možné, ale soustředit jeho pozornost na hlavní otázky, na určité osoby, na konkrétní skutečnosti, o něž se máme zajímat.

Zcela nedostatečně se operativní pracovníci zabývají otázkou studia styků agentů a informátorů. Většina operativních pracovníků považuje za důležité výhradně pouze ty styky, které spolupracovník udržuje v současné době a vůbec se nezabývají otázkou, jak využít i dřívější styky

agentů nebo informátorů s cizinci, představiteli bývalých buržoasních stran atd.

Dalším zásadním nedostatkem je, že operativní pracovníci přehlíží a nepoukazují na nedostatky a chyby svých agenturních spolupracovníků v jejich chování při plnění úkolů.

Formy odborné výchovy agenturních spolupracovníků jsou na nízké úrovni.

V agenturně operativní práci je důležitá stálá prověrka a kontrola se strany náčelníků správ, odborů a oddělení, kteří musí být příkladem svým podřízeným ve správném organisování kvalitní práce s agenturní sítí.

Mnozí náčelníci k tomu nepřihlížejí a místo toho, aby pěstovali u operativních pracovníků zálibu v agenturně operativní práci, v práci s agenty a informátory, vyhýbají se řízení agenturní práce, případy neznají, nechodí na schůzky, nemají cennou agenturu a mění se tak v lidi, kteří nevidí dál než na špičku svého nosu.

Tento stav vede k tomu, že do našich agenturních sítí pronikají nepřátelské živly, alibisté a zrádci, kteří odvracejí pozornost pracovníků ministerstva vnitra od hlavního úkolu — od aktivního boje s nepřáteli naší vlasti. Využívají bezstarostnosti a důvěřivosti některých pracovníků a vymýšlejí pomluvy a provokace na poctivé lidi a zavádějí nás tak na nesprávnou cestu.

Charakteristickým případem, kam až může vést neúčast náčelníků na každodenní kontrole agenturně operativní práce, je letos likvidovaný případ „Evropa“ na KSMV Bratislava (náčelník KSMV s. pplk. Houska). V tomto případě

K rozhodnému odstranění výše uvedených chyb a zamezení dalšího překrucování zásad agenturně operativní práce

nařizují:

- 1) Náčelníkům správ MV a náčelníkům krajských správ MV ještě jednou všestranně probrat na operativních poradách se všemi operativními pracovníky tajný rozkaz ministra vnitra č. 72 z 20. dubna 1954 a současně s nimi proškolit i tento rozkaz.

Dosáhnout toho, aby každý operativní pracovník měl jasnou a přesnou představu o úkolech, které jsou mu vytyčeny a aby věděl, jak má správně organisovat agenturní práci na svěřeném úseku, aby docílil nejlepších operativních výsledků.

- 2) Pod osobní zodpovědností náčelníků správ pečlivě, beze spěchu, prověřit stav agenturní sítě s přihlédnutím k možnostem a schopnostem a přerušiti styky s agenty, kteří se projevují jako alibisté, desinformátoři, nebo jsou prozrazení. Nejpodezřelejší z nich agenturně rozpracovat.

- 3) Přerušit styky s agenty a informátory z řad členů a funkcionářů KSČ, kteří nemají možnosti a schopnosti v konkrétních rozpracováních a mohou být nahrazeni rovněž spolehlivými agenty a informátory — nečleny strany — kteří však budou mít konkrétní možnosti k rozpracování osob z operativního hlediska zajímavých.

Osobní svazky těchto spolupracovníků předat do archivu.

Verbovky členů strany ke konkrétním případům schvaluje ve výjimečných případech náčelník správy ministerstva vnitra a krajské správy ministerstva vnitra.

- 4) Napříště zakázat, aby se schůzky s agenturou konaly v parcích, na ulicích a jiných náhodných místech. Dodržovat pravidlo, že schůzky s agenty, informátory a residenty se konají v konspiračních a propůjčených schůzkových bytech.

Prověřit všechny konspirační a propůjčené byty a dekonspirované nebo nevhodné vyřadit.

Učinit ihned potřebná opatření, aby každá správa ministerstva vnitra, krajská správa ministerstva vnitra, každý odbor a každé oddělení získaly potřebný počet konspiračních a propůjčených schůzkových bytů.

Upozornit všechny operativní pracovníky, že za porušení konspirace v práci s agenturou budou vinníci přísně potrestáni.

- 5) Uložit všem operativním pracovníkům, aby se pečlivě připravovali na každou schůzku s agenty, informátory, aby do hloubky stále vytěžovali styky a na schůzky chodili s pečlivě promyšlenými, připravenými úkoly. Na schůzkách vyžadovat od spolupracovníků písemné zprávy, podle úkolů, jež jim byly uloženy.

Zakázat operativním pracovníkům, aby psali agenturní zprávy podle toho, co jim řekl spolupracovník a usilovat o to, aby agenti a informátoři psali zprávy vlastnoručně.

Ve výjimečných případech (na př. u agentů-cizinců, kteří z různých uváženíhodných důvodů nesestavují

zprávy sami), povolit po souhlase náčelníka správy ministerstva vnitra a krajské správy ministerstva vnitra vypracování zpráv na základě ústního podání agenta. V průběhu práce i s těmito agenty dosáhnout toho, aby i oni předávali vlastnoručně psané zprávy.

- 6) Náčelníci správ, odborů a oddělení musí chodit častěji na kontrolní schůzky, zejména s těmi operativními pracovníky, kteří si ještě nenashromáždili dostatečné zkušenosti v agenturní práci a s agenty, pracujícími v důležitých případech.

Dosáhnout toho, aby náčelníci všech stupňů měli své agenty a účastnili se vázání agentury.

- 7) Zakázat tajná zadržení kandidátů verbovek. Výjimku povolit po souhlase náčelníka správy a krajské správy MV v případech vázání členů protistátních organizací. Předvolávání kandidátů vždy důkladně promyslet a připravit.

- 8) Nepřipouštět v agenturní práci ani hrubosti ani familiarnosti. Operativní pracovník musí jednat s agentem a informátorem slušně a taktně, ale zároveň musí být náročný. Neustále zkoumat agenty, jejich styky, pracovní a osobní kvalitu a vychovávat agenturu v duchu oddanosti k naší straně a lidově demokratické republice.

Každý případ hrubého chování s agentem a informátorem vyšetřit a u viníků vyvozovat služební i stranické závěry.

- 9) Zamezit náhodnému a nepromyšlenému verbování agentury. Agenturu získávat do konkrétních případů k rozpracování nepřátelských a podezřelých živlů, na

zvláště důležitých objektech průmyslu, dopravy a zemědělství, vycházejí při tom z rozboru operativní základny v těchto objektech.

Náčelníci správ a odborů musí pečlivě zkoumat materiály na vázání a zodpovědně postupovat při jejich schvalování a po provedeném vázání kontrolovat práci agentů.

- 10) Náčelníci správ ministerstva vnitra a krajských správ ministerstva vnitra osobně prohlédnou všechny skupinovské, osobní a evidenční svazky, zruší a předají do archivu svazky založené neodůvodněně a na neprovedených poznatkách. Případy, které po prohlídce zůstanou, zajistit agenturním rozpracováním.

Nepřipustit v budoucnu zakládání svazků na základě málo významných a neodůvodněných poznatků.

Přísně zachovávat šestiměsíční lhůtu k rozpracování evidenčních svazků. Náčelníku I. zvláštního odboru MV (s. mjr. Radoň) ukládám kontrolu dodržování tohoto příkazu a ihned podávat zprávy o jeho porušení.

Vyzývám náčelníky a všechny pracovníky operativních součástí ministerstva vnitra, aby vědomí si své stranické zodpovědnosti při plnění velkých úkolů, uložených nám slavnou Komunistickou stranou Československa a naší vládou, všestranně zlepšovali svoji práci, aby tak zabránili všem pokusům zahraničních i vnitřních nepřátel narušovat mírovou a pokojnou práci našeho lidu při budování socialismu.

Ministr vnitra
RUDOLF BARÁK v. r.

film 5.

2